

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA

ÚSTAV
PAMÄTI
NÁRODA

NATION'S MEMORY INSTITUTE

INFORMAČNÝ SPRÉVODCA / GUIDE

TEN, kto nepozná
svoju minulosť,
je odsúdený ju opakovať.

ŽIADNE protiprávne
konanie štátu
proti občanom nemôže
byť chránené tajomstvom,
ani nemôže byť zabudnuté.

THOSE who know
not their past,
are doomed to repeat it.

UNLAWFUL action
on behalf of the State
against its citizens
can neither be protected
by secrecy nor be forgotten.

Copyright

Ústav pamäti národa / Nation's Memory Institute, 2011
Všetky práva vyhradené / All rights reserved

Fotografia na obálke / Cover Photo

Pamätník Brána slobody pod hradom Devín /
"Brána slobody" Memorial under the Devin Castle

Grafická úprava / Design

Bruno Musil

Vytlačené na Slovensku / Printed in Slovakia

ISBN 978-80-89335-40-4

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA

ÚSTAV
PAMÄTI
NÁRODA

NATION'S MEMORY INSTITUTE

INFORMAČNÝ SPRIEVDCA / GUIDE

DÁMY A PÁNI,

KEĎ TAKMER TRINÁST ROKOV po páde komunistického režimu prijala Národná rada Slovenskej republiky v roku 2002 zákon o pamäti národa, zavŕšilo sa tým úsilie o vytvorenie inštitucionálnej bázy na vyrovnanie sa s érou neslobody. Tá trvala desaťročia a výrazne poznačila tvár slovenskej spoločnosti. Zároveň sa vznikom Ústavu pamäti národa začalo obdobie, ktoré sa nikdy neskončí úplne – obdobie hľadania pravdy o neľahkej minulosti slovenského národa, o zločinoch aj obetiach, víťazstvách aj porážkach, statočnosti aj zlyhaniach. Násť ústav poukazuje na temné stránky krutých rokov neslobody, ale nielen na ne. Rovnakú pozornosť venuje aj posolstvu ľudí, ktorí si v týchto chvíľach dokázali zachovať svoju ľudskú tvár aj za cenu obetí, neraz i tých najvyšších. Z tohto pohľadu je Ústav pamäti národa jedinečný. Jeho úlohou je skúmať história, zároveň však chce formovať našu prítomnosť a pri pohľade na dejiny pomáhať hľadať smer pre budúcnosť. Jeho cieľom je spoznávať a hovoriť pravdu, nastavovať zrkadlo našej minulosti, hoci pohľad doň nie je vždy príjemný. Pretože úspešnosť ďalšej existencie slovenského národa závisí aj od jeho schopnosti zachovať si svoju pamäť a vďaka nej odlišovať dobro od zla. Ak práve k tomuto morálnemu imperatívu prispeje svojím dielom násť ústav, budeme môcť skonštatovať, že rozhodnutie o jeho vzniku bolo nielen správne, ale aj spoločensky prospešné.

Ivan A. Petranský
predseda Správnej rady
Ústavu pamäti národa

LADIES AND GENTLEMEN, ■

NEARLY THIRTEEN YEARS after the communist regime had collapsed, the National Council of the Slovak Republic adopted the Act on Nation's Memory in 2002 and actualized the efforts to form an institutional framework in order to come to terms with the era of oppression which spanned decades and significantly marked the psyche of Slovak society. The Nation's Memory Institute has started reflecting a stage in a process which will never come to a full completion – a period to search out the truth about the difficult past of the Slovak nation, about crimes as well as those who were victims of them, about victories and defeats, and about acts of bravery as well as failure. The institute sheds light on the gloomy recesses of the severe years of oppression but goes much further. It pays equal attention to the legacy of those who were able to keep face and remain human at that, at the expense of sacrifice, even the highest one. In this respect, the Nation's Memory Institute is unparalleled. It sets out to examine history, concurrently mold the present, and point to a future direction through the lens of history. It aims to seek and convey the truth and to look our past in the eye even though it might be an unpleasant sight. It does so because the Slovak nation's capacity to thrive is contingent on its ability to retain its memory and discern good from evil. If our institute plays its part in attaining this moral imperative well, we then will be able to conclude that the decision to establish it was the right one to make and its impact was socially beneficial.

Ivan A. Petranský
Chairman of the Board of Directors
Nation's Memory Institute

■ POSLANIE

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA (ÚPN) je verejnoprávna ustanovizeň, zriadená zákonom č. 553/2002 Z. z. o sprístupnení dokumentov o činnosti bezpečnostných zložiek štátu 1939 – 1989 a o založení Ústavu pamäti národa a o doplnení niektorých zákonov (zákon o pamäti národa).

MEDZI HĽAVNÉ ÚLOHY ÚSTAVU PATRÍ NAJMÄ:

- vykonávať úplné a nestranné hodnotenie doby neslobody, najmä analyzovať príčiny a spôsob straty slobody, prejavy fašistického a komunistického režimu a ich ideológií, účasť domácich a zahraničných osôb na nich,
- sprístupňovať prenasledovaným osobám dokumenty o ich prenasledovaní,
- zverejňovať údaje o vykonávateľoch tohto prenasledovania a ich činnosti,
- dávať podnety na trestné stíhanie zločinov a trestných činov,
- poskytovať potrebné informácie orgánom verejnej moci,
- systematicky zhromažďovať, odborne a dokumentačne spracovávať všetky druhy informácií, dokladov a dokumentov vzťahujúcich sa na dobu neslobody,
- spolupracovať s obdobnými inštitúciami v Slovenskej republike aj mimo nej, najmä s archívmi, múzeami, knižnicami, pamätníkmi odboja, pamätníkmi koncentračných a pracovných táborov, poskytovať im informácie, bádateľské možnosti, metodickú pomoc a propagovať ich činnosť,
- poskytovať verejnosti výsledky svojej činnosti,

MISSION ■

THE NATION'S MEMORY INSTITUTE (ÚPN) is a public-law institution founded by the Act of the National Council of the Slovak Republic No. 553/2002 Coll. on Disclosure of Documents Regarding the Activity of State Security Authorities from 1939 to 1989 and on Founding the Nation's Memory Institute (Ústav pamäti národa) and on Amending Certain Acts.

IT HAS SET ABOUT TO FULFIL FOLLOWING MAIN TASKS:

- Perform complete and unbiased evaluations of the period marked with oppression, primarily analyze the causes and means of loss of freedom, manifestations of fascist and communist regimes, their ideology and the involvement of native and foreign persons,
- Disclose documents on persecution to the persecuted individuals,
- Publicize information on the persecutors and their activities,
- Prompt criminal prosecution of crimes and criminal offences,
- Provide relevant information to public authorities,
- Systematically accumulate and expertly process all types of information, records and documents pertaining to the period of oppression,
- Work with similar institutions in the Slovak Republic and abroad, mainly with archives, museums, libraries, survivors of the resistance, survivors of concentration and labor camps, provide them with information, present them with research options, render methodical counsel and promote their activities,
- Provide the public with the results of its activity,

hlavne zverejňovať a sprístupňovať informácie a iné doklady o dobe neslobody 1939 – 1989 a o činoch a osudoch jednotlivcov, vydávať a šíriť publikácie, usporadúvať výstavy, semináre, odborné konferencie, diskusné fóra,

- propagovať myšlienky slobody a obrany demokracie pred režimami podobnými nacizmu a komunizmu,
- rozhodovať o priznaní postavenia účastníka protikomunistického odboja a veterána protikomunistického odboja.

PREDKLADATEĽOM ZÁKONA o pamäti národa bol Ján Langoš. V roku 2003 sa stal prvým predsedom Správnej rady Ústavu pamäti národa. Po jeho tragickej smrti v roku 2006 ústav dočasne – na základe poverenia od Správnej rady – viedol jej podpredseda Ján Ondriaš. Vo februári 2007 zvolila Národná rada Slovenskej republiky za predsedu Správnej rady Ústavu pamäti národa Ivana A. Petranského.

in particular to publish and declassify information and other documents on the period of oppression from 1939 to 1989 and on the acts and fate of individuals, publish and disseminate publications, organize exhibitions, seminars, professional conferences, discussion forums,

- Promote ideas of freedom and defence of democracy from regimes similar to Nazism and Communism,
- Grant official status of anti-communism resistance participant and anti-communist resistance veteran.

THE BILL ON THE NATION'S MEMORY was proposed by Ján Langoš. He became the Chairman of the first Board of Directors at the Nation's Memory Institute in 2003. After his tragic death in 2006, the Institute was headed temporarily by the Deputy Chairman of the Board of Directors, Ján Ondriaš. In February 2007, Ivan A. Petranský was appointed new Chairman of the Board of Directors by the National Council of the Slovak Republic.

DOTERAJŠÍ PREDSEDOVIA SPRÁVNEJ RADY ÚSTAVU PAMÄTI NÁRODA

■ Ing. Ján LANGOŠ

Narodil sa v roku 1946 v Banskej Bystrici. Absolvoval Elektrotechnickú fakultu Slovenskej vysokej školy technickej v Bratislave. Od začiatku 70. rokov pracoval ako experimentálny fyzik v Ústave technickej kybernetiky Slovenskej akadémie vied. V 80. rokoch bol súčasťou slovenského disentu a vydával samizdatové časopisy. Po novembri 1989 sa stal poslancom Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky, v rokoch 1990 – 1992 bol federálnym ministrom vnútra. Od roku 1994 bol poslancom Národnej rady Slovenskej republiky. Po vzniku Ústavu pamäti národa sa v roku 2003 stal predsedom jeho správnej rady. Zomrel v roku 2006. Bol ženatý, otec dvoch dcér.

■ Ivan A. PETRANSKÝ, PhD.

Narodil sa v roku 1976 v Nitre. Absolvoval magisterské štúdium histórie na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave a doktorandské štúdium v Historickom ústave Slovenskej akadémie vied v Bratislave. Pracoval ako odborný archivár v Arcibiskupskom úrade v Trnave a vedecký pracovník v Slovenskom historickom ústave Matice slovenskej v Bratislave. Od roku 2007 je predsedom Správnej rady Ústavu pamäti národa. Okrem desiatok vedeckých štúdií publikovaných na Slovensku aj v zahraničí je autorom vedeckých monografií Štát a katolícka cirkev na Slovensku 1945 – 1946 a Život pod hviezdou – Osudy Tomáša Dezidera Munka. Je ženatý, má jedného syna.

CHAIRMEN OF THE BOARD OF DIRECTORS IN CHRONOLOGICAL ORDER

■ Ing. Ján LANGOŠ

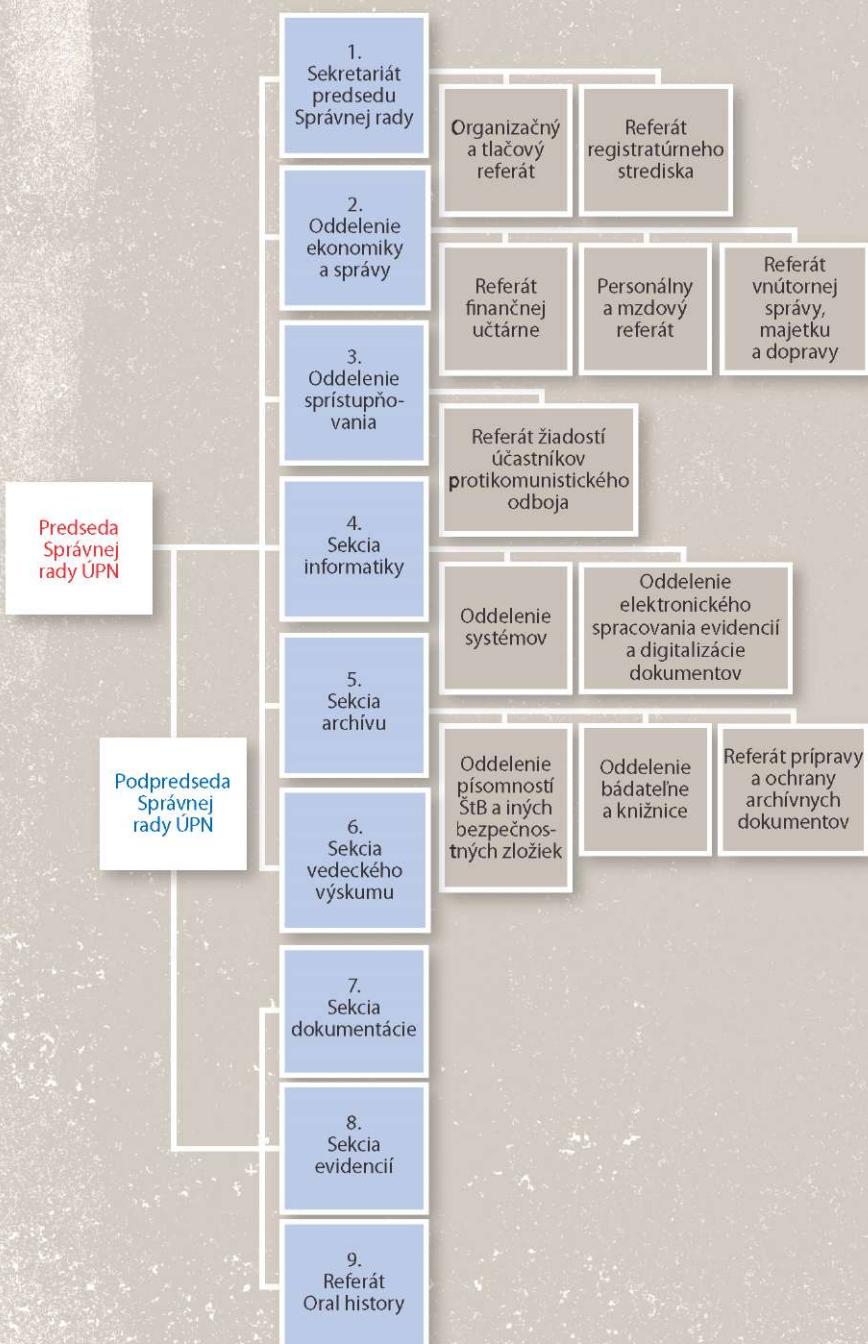
He was born in Banská Bystrica in 1946. He graduated from Electrotechnical Faculty of the Slovak Technical University in Bratislava. From the early 1970s, he worked at the Institute of Technical Cybernetics at the Slovak Academy of Sciences as an experimental physicist. In the 1980s, he was active in the Slovak dissidence and published samizdats. After the events of November 1989, he became the member of the Federal Assembly of the Czech and Slovak Federal Republic. Between 1990 and 1992, he was the federal minister of the interior. From 1994, he served as a member of the National Council of the Slovak Republic. When the Nation's Memory Institute was established in 2003, he became Chairman of the Board of Directors. He died in 2006. He was married and he was a father to two daughters.

■ Ivan A. PETRANSKÝ, PhD.

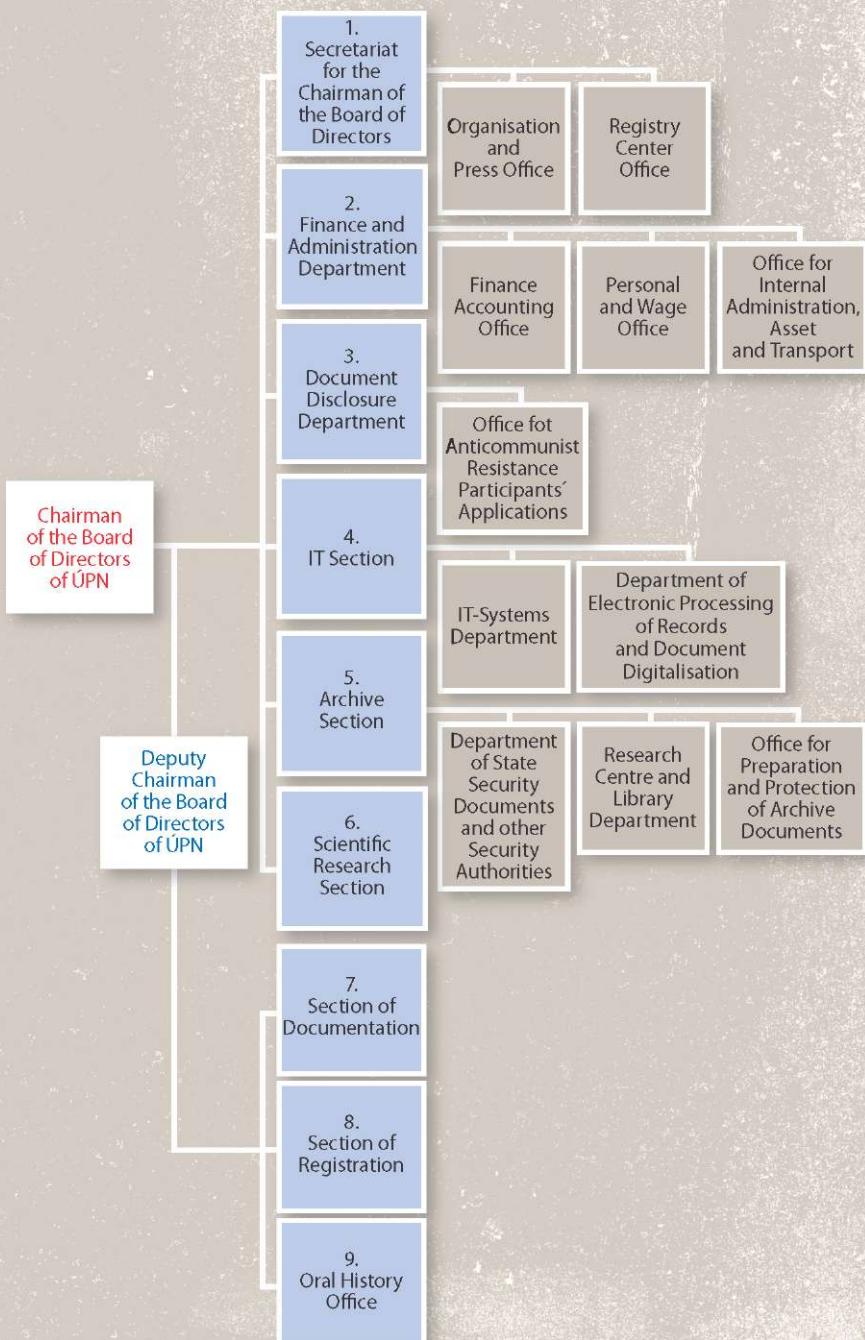
He was born in Nitra in 1976. He graduated from the Faculty of Arts at Comenius University in Bratislava with a master's degree in history. He obtained his PhD degree at the Institute of History at the Slovak Academy of Sciences in Bratislava. He worked as a professional archivist at the Office of the Archbishop in Trnava. He also worked as a science researcher at the Slovak Institute of History at Matica slovenská in Bratislava. He has been the Nation's Memory Institute's Chairman of the Board of Directors since 2007. He has authored dozens of scientific studies published in Slovakia and abroad as well as two monographs, namely *The State and the Catholic Church in Slovakia 1945 – 1946* and *Life Under a Star – The Story of Tomáš Desider Munk's Life*. He is married and has a son.

■ ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA

ORGANIZATIONAL STRUCTURE

■ ARCHÍV

ARCHÍV ÚPN patrí do skupiny verejných archívov osobitného významu podľa zákona NR SR č. 395/2002 Z. z. o archívoch a registratúrach. Jeho archívne fondy sú súčasťou archívneho bohatstva Slovenskej republiky a národného kultúrneho dedičstva. Archívnymi fondmi ústavu sú fondy a dokumenty represívnych zložiek z obdobia Slovenskej republiky 1939 – 1945 a unitárneho, neskôr federatívneho Československa, ktoré podľa § 27 zákona č. 553/2002 Z. z. o pamäti národa ÚPN prevzal od Ministerstva vnútra SR, Ministerstva obrany SR, Ministerstva spravodlivosti SR a Slovenskej informačnej služby. Archív ÚPN získal štatút archívu v roku 2004 na základe rozhodnutia Ministerstva vnútra SR. Ako archív právnickej osoby zriadenej zákonom plní úlohy preberania, evidencie, ochrany, spracúvania, sprístupňovania a využívania archívnych dokumentov a fondov pochádzajúcich z činnosti bezpečnostných zložiek bývalých totalitných režimov na území dnešnej Slovenskej republiky v rokoch 1939 – 1989.

DELIMITÁCIA ARCHÍVNÝCH DOKUMENTOV a fondov prebiehala od roku 2003. Archív ÚPN postupne prebral od štátnych orgánov a fyzických osôb archívny materiál v rozsahu cca 1800 bežných metrov. Najväčší ucelený súbor prevzatých dokumentov predstavujú agentúrne a operatívne zväzky a vyšetrovacie spisy komunistickej Štátnej bezpečnosti v počte približne 62 000 kusov. Okrem tradičných, papierových dokumentov sa v archíve nachádza viac ako 70 000 kusov mikrofírov a 466 propagančných a náučných filmov. V správe Archívu Ústavu pamäti národa je v súčasnosti 638 archívnych fondov a zbierok.

ARCHÍV Ústavu pamäti národa okrem archívnych dokumentov spravuje aj knižnicu bývalého Ústavu mar-

ARCHIVE

THE NATION'S MEMORY INSTITUTE ARCHIVE represents public archives of special purpose of the Slovak Republic pursuant to Act 395/2002 Coll. on archives and registries. Its archival funds contain archival riches of the Slovak Republic and the national cultural heritage. Archival funds and documents on repressive authorities from the period of the Slovak Republic between 1939 and 1945 and unitary, later federal Czechoslovakia constitute master archival funds, which the Ministry of the Interior, the Ministry of Defence, the Ministry of Justice and the Slovak Information Service, pursuant to Act No. 553/2002 Coll. on Nation's Memory, rendered to the Institute. Pursuant to the decision of the Ministry of the Interior in 2004, the archive was conferred legal archival status. As a legal archive instituted by law, it collects, registers, protects, processes, discloses, and manages archival documents and funds on the activities of the security authorities in former totalitarian regimes in the territory of the present-day Slovak Republic between 1939 and 1989.

DELIMITATION OF ARCHIVAL DOCUMENTS and funds started in 2003. ÚPN Archive successively took over archival material from state bodies and natural persons corresponding to 1,800 metres. The most coherent extensive file which was acquired contained agency, operative files, and investigation files of the communist State Security amounting to 62,000 items. Besides paper documents, the archive stores more than 70,000 microfiches as well as 466 propaganda and educational movies. The archive currently administers 638 archival funds and collections.

THE ARCHIVE also administers the library fund of the former Marxism and Leninism Institute at ÚV KSS, which, based on original acquisition lists, contained

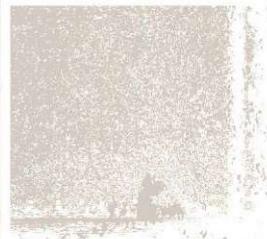
xizmu-leninizmu ÚV KSS, ktorá na základe pôvodných prírastkových zoznamov disponovala s viac ako 44 000 titulmi. Tvorí ju súbor bibliografií, prohibít, periodickej tlače a knižných titulov predovšetkým s ľavicovou problematikou. Najstaršie knihy a periodiká v knižnici ÚML pochádzajú z druhej polovice 19. storočia.

BÁDATEĽNU ARCHÍVU pravidelne využívajú historici, archivári, novinári a laická verejnosť zo Slovenska i zahraničia. Archív od roku 2004 navštívilo takmer 800 bádateľov, ktorí v danom období uskutočnili viac ako 3300 bádateľských návštev. Medzi najčastejšie tematické okruhy štúdia patrí organizácia Štátnej bezpečnosti, perzekúcie osôb totalitnými režimami či dejiny cirkví. O štúdium dokumentov je možné okrem osobnej žiadosti v bádateľni požiadať aj elektronicky na adresu badatelna@upn.gov.sk.

over 44,000 titles. It comprises a collection of bibliographies, prohibited materials, periodicals, and unclassified titles and books dealing with the leftist movement. The oldest books and periodicals from the former Marxism and Leninism Institute were printed in the second half of the 19th Century.

THE ARCHIVE'S RESEARCH premises are used by historians, archivists, journalists and the general public from Slovakia and from abroad. The archives were visited by nearly 800 researchers that paid over 3,300 research visits to the archives. The most frequent topics were the organisation of State Security, persecution of individuals by totalitarian regimes or the history of churches. In addition to personal requests in the archives, one can also electronically request a review of archival documents at badatelna@upn.gov.sk.

■ SPRÍSTUPŇOVANIE ■ DOKUMENTOV VEREJNOSTI ■ A ORGÁNOM VEREJNEJ MOCI

DO KONCA ROKU 2010 prijal ÚPN okolo desaťtisíc žiadostí o sprístupnenie dokumentov po bývalých bezpečnostných zložkách. Sprístupnených a vydaných bolo vyše dvestotisíc strán kópií dokumentov. Najväčší záujem o sprístupnenie dokumentov bol pri vzniku ÚPN, v tomto období bola predložená takmer polovica žiadostí.

AK ŽIADOSŤ SPŁŇA všetky zákonom stanovené požiadavky, prebieha vyhľadávanie v dostupných registratúrnych a archívnych databázach, ktoré umožňujú stotožniť osobu uvedenú v žiadosti, ako aj druh dokumentu, dátum, miesto jeho zavedenia a zložku, ktorá ho vyprodukovala či ostatné údaje o pohybe dokumentu. Databázy obsahujú aj údaje o archivovaní, resp. zničení dokumentov. Ani v prípade negatívnej lustrácie (ak sa údaje o požadovanej osobe v databázach nenachádzajú) nie je požiadavka považovaná za definitívne vybavenú, keďže proces preberania dokumentov nie je ukončený a ústav priebežne vytvára nové menné databázy. O výsledku lustrácie je žiadateľ vyrozumený písomne.

V PRÍPADE, že sa údaje v žiadosti podarí stotožniť s údajmi v dokumente, je uvedený dokument spracovaný do elektronickej podoby a upravený podľa zákoných noriem na ochranu osobných údajov trećich osôb, ktoré sú v ňom uvedené. Následne žiadateľ dostane písomnú informáciu o tom, že dokument je pripravený na sprístupnenie spolu s výzvou na spresnenie termínu sprístupnenia. V dohodnutý deň sú žiadateľovi v elektronickej forme poskytnuté všetky dostupné dokumenty, v ktorých sa vyskytuje osoba

DISCLOSING DOCUMENTS TO THE PUBLIC AND PUBLIC AUTHORITIES

AS OF 2010, ÚPN received about ten thousand requests to disclose documents on former security authorities. Approximately two hundred thousand pages worth of documents were released and disclosed. ÚPN was established at the time of the greatest demand for document disclosure. Almost half of all requests came in at that time.

IF THE REQUEST COMPLIES with all statutory requirements, a search in available registration and archive databases is initiated. The databases enable matching the identification of a person listed in the request, viewing the document type and the date, the place of filing as well as the authority which produced it, and all other information on its past whereabouts. They also list whether the document was preserved or destroyed. In the case of a negative outcome (if no data on the requested person was found in the database), the requisition is still considered open, since the process of acquisition of new materials in the Institute has been ongoing and the institution continuously creates new name databases. The applicant receives a written reply with the results of the screening.

IF THE REQUISITION matches a document, the document is processed into electronic form according to statutory standards to protect personal information of third parties listed. Consequently, the applicant receives a written reply stating that the document is ready to be disclosed along with a request to specify the date of disclosure, at which point the applicant is handed not only all available documents in electronic form that list the required screened person, but also

uvedená v jeho žiadosti, ale aj údaje z pôvodných registratúrnych pomôcok a výstupy z elektronických databáz. Žiadateľ dostane kópie celého dokumentu, prípadne strán, o ktoré požiada.

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA taktiež poskytuje v rámci plnenia zákonom stanovenej úlohy informácie orgánom verejnej moci (Národný bezpečnostný úrad, Slovenská informačná služba, Vojenské obranné spravodajstvo). Do roku 2010 vybavil približne 8000 žiadostí o informácie k vykonávaniu bezpečnostných previerok v zmysle zákona 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností.

07	029813	3.p/1
02	029814	štáb 13
02	029815	13. spoj
02	029816	3.cl p
		sádzou
02	029817	15. t p
02	029818	B.m s

the original registration guides and outputs of electronic databases. The applicant receives a copy of the whole document or just specified pages.

IN LINE WITH ITS STATUTORY responsibilities with regard to public authorities, the Nation's Memory Institute forwards information to the National Bureau of Security, the Slovak Intelligence Service and the Military Defence Intelligence. As of year 2010, ÚPN handled around 8,000 requests for information about conducting security screening checks pursuant to Act 215/2004 Coll. on classified information protection.

✓	REDC	JL	
tol ✓	mjr. MÍČÁK		
rap. ✓	kpt HANYAS		
✓	mjr Jestonický	MPL	
✓	mjr. PETRONE JESÚSAP		
✓	mjr. VAVČOČ FRÉNU		

■ ÚČASTNÍCI A VETERÁNI ■ PROTIKOMUNISTICKÉHO ODBOJA

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA vybavuje žiadosti o priznanie štatútu účastníka protikomunistického odboja podľa zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji. Cieľom tohto zákona je oceniť a vyjadriť úctu osobám, ktoré počas obdobia od 6. októbra 1944 do 17. decembra 1989, často s nasadením vlastných životov, bránili hodnoty slobody a demokracie. O priznaní postavenia účastníka protikomunistického odboja rozhoduje ústav na základe písomnej žiadosti. Ak žiadateľ spĺňa podmienky stanovené zákonom podľa § 6 (politický väzeň a pod.), ústav mu vydá aj preukaz veterána protikomunistického odboja. ÚPN rozhoduje o vydaní a vydáva aj preukaz účastníka protikomunistického odboja in memoriam a veterána protikomunistického odboja in memoriam. Do konca roku 2010 ÚPN prijal celkovo okolo 600 žiadostí, a vydal viac ako 350 preukazov účastníkom protikomunistického odboja a takmer 300 preukazov veteránom protikomunistického odboja.

ANTI-COMMUNIST RESISTANCE PARTICIPANTS AND VETERANS

THE NATION'S MEMORY INSTITUTE handles requisitions to grant official status of anti-communist resistance participant, pursuant to Act No. 219/2006 Coll. on anti-communist resistance. The act sets out to pay respect to persons who often risked their lives to protect freedom and democracy between October 6th, 1944 and December 17th, 1989. The Institute assesses granting the official status of anti-communist resistance participant based on a written request. If the applicant satisfied all statutory requirements in accordance with § 6 (political prisoner, etc.), the Institute also issues a credential and grants them veteran status. ÚPN also makes the decision as to whether to issue a credential granting the status of anti-communist resistance participant in memoriam and anti-communist resistance veteran in memoriam. As of year 2010 Nation's Memory Institute received approximately 600 written requests and granted the status of participant of anti-communist resistance to over 350 applicants and the status of anti-communist veteran to nearly 300 applicants.

EVIDENCIE

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA sa zaoberá spracovávaním a analýzou údajov a evidenčných záznamov z produkcie bezpečnostných zložiek štátu z obdobia rokov 1939 – 1989. Spravodajské služby systematicky vytvárajú evidencie z údajov o objektoch svojho záujmu, ako aj z údajov vyprodukovaných z vlastnej činnosti. Politické polície totalitných režimov, ktoré pri svojej činnosti používajú formy a metódy práce spravodajských služieb, postupujú obdobne. Evidencie a evidenčné pomôcky boli „základnými pracovnými nástrojmi“ bezpečnostných zložiek totalitných režimov, ktoré zhromaždené údaje využívali pri zastrašovaní a perzekúcii obyvateľov.

EVIDENČNÉ SÚBORY A DATABÁZY po Štátnej bezpečnosti a ďalších bezpečnostných zložkách sú neúplné. Mnohé sa zachovali len zlomkovite. Niektoré evidencie sa zachovali vo viacerých podobách (knížná, kartotečná, elektronická, a pod.), iné iba v jednej, iné sa nezachovali vôbec. Preto je potrebné nielen koordinovať ďalšie spracovanie evidencií, ale pre potreby systematického využívania vytvárať ich prepojenia (technologické, formálne aj obsahové) a overovať ich obsah.

ÚSTAV ZÁROVEŇ VYTVÁRA a spracúva evidencie z údajov, ktoré obsahujú prevzaté materiály po bezpečnostných orgánoch, a súčasne ich dopĺňa údajmi z ďalších informačných zdrojov, napríklad z materiálov iných represívnych orgánov nachádzajúcich sa v štátnych archívoch. Zameriava sa aj na výskum politického záemia potrebného pre činnosť represívnych zložiek. To všetko prispieva ku komplexnejšiemu prehľadu o činnosti totalitných režimov.

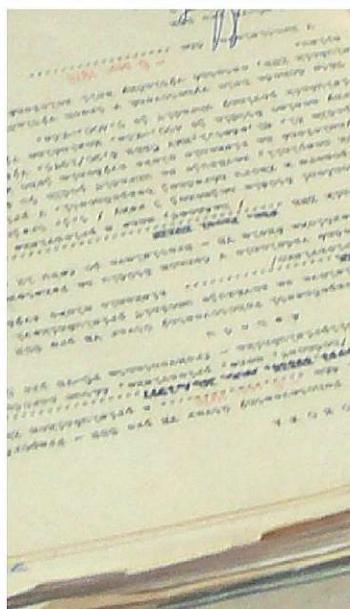

REGISTERS

NATION'S MEMORY INSTITUTE processes and analyses data as well as registered records produced by the state security authorities between 1939 and 1989. The intelligence service systematically creates registers from data which they acquire on objects of their interest or produce as a result of their activity. Political police of a totalitarian regime, which use intelligence service and methods, function in a similar fashion. Registers and register guides embodied "elementary work instruments", which security authorities in totalitarian regimes used to intimidate and persecute.

REGISTER FILES AND DATABASES of the State Security and other security authorities, which ÚPN took over, are incomplete. In the case of many of these files, only a fraction of them have been preserved. Some register parts have been preserved in various forms (book, file register, electronic, etc.); some just in one. Others have not been preserved at all. Therefore, it is necessary to not only coordinate further processing, but also to create links (technological, formal, and content-related) and verify their content to meet the need for systematic use.

THE INSTITUTE CREATES and processes registers from data contained in the acquired materials produced by security authorities. Concurrently, it fills in data from other information sources, e.g. from materials of other repressive authorities, which are located in state archives. It also focuses on research in political background that was necessary for the activities of repressive authorities. It thus allows for a more complex review of the activities of totalitarian regimes.

DOKUMENTÁCIA

MEDZI ÚLOHY ÚSTAVU PAMÄTI NÁRODA patrí aj zverejňovanie údajov o vykonávateľoch prenasledovania obyvateľov a ich činnosti, iniciovanie podnetov na trestné stíhanie zločinov a trestných činov. Konkrétnie ide o systematickú rekonštrukciu organizačných zložiek bezpečnostných štruktúr štátu. Táto úloha je podmienená získavaním archívnych dokumentov, predovšetkým personálnych spisov pracovníkov bezpečnostných zložiek.

ÚPN NA ZÁKLADE informácií od občanov, ako aj zvláštých zistení pripravuje podnety na trestné stíhanie konkrétnych osôb, ktoré podáva Generálnej prokuratúre SR a ďalej s ňou spolupracuje. Ide o zločiny proti mieru, proti ľudskosti, vojnové zločiny alebo iné trestné činy spáchané príslušníkmi Štátnej bezpečnosti a iných bezpečnostných zložiek. V roku 2007 boli Generálnej prokuratúre SR doručené štyri podnety, ktoré sa týkali usmrtenia osôb nepohodlných komunistickému režimu a mučenia a psychického týrania politickej väzenkyne na začiatku 60. rokov. Pre spáchanie zločinov proti ľudskosti bol v roku 2008 odovzdaný Generálnej prokuratúre SR podnet týkajúci sa usmrtenia 42 civilných osôb na slovensko-rakúskom úseku „Železnej opory“ v rokoch 1948 – 1989 s podrobnej dokumentáciou týchto prípadov. V roku 2009 ÚPN doručil Generálnej prokuratúre SR oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich, že v prípade smrti tajne vysväteného khaza Přemysla Coufala bol spáchaný trestný čin vraždy a podnet v prípade nevyjasneného úmrtia Milana K., ktorý súvisí so zákrokom represívnych zložiek komunistického režimu v roku 1988.

PRIEBEŽNE ÚPN pracuje aj na rekonštrukcii agentúrnych a operatívnych zväzkov, personálnych spisov pracovníkov Štátnej bezpečnosti, riešení podnetov

DOCUMENTATION ACTIVITY

NATION'S MEMORY INSTITUTE FULFILS the task of publishing information on persecutors and their activities and prompting criminal prosecution of crimes and criminal offences. Namely, it reconstructs personal and organisational structures of the State Security network. This task correlates with further acquisition of archival documents, especially personal files of State Security personnel.

ÚPN PROMPTS criminal prosecution of particular persons based on its own findings or a public call from the General Prosecutor's Office and cooperates with that office. It participates in cases involving crimes against peace and humanity, war crimes, and other criminal offences committed by officers of the State Security or other security forces. In 2007, the General Prosecutor's Office of the SR filed four cases prompting criminal prosecution which involved the killing of persons whom the communist regime found inconvenient, as well as torture and psychological abuse inflicted on a female political prisoner in the early 1960s. In 2008, the General Prosecutor's Office registered a prompting for criminal prosecution of civilians believed to have committed crimes against humanity. Detailed documentation of these cases were provided and indicated that the accused civilians murdered 42 civilians on the Slovak-Austrian border of the "Iron Curtain" from 1948 to 1989. In 2009 Nation's Memory Institute submitted at the General Prosecutor's Office information showing that in the case of the death of secretly consecrated priest Přemysl Coufal a crime was committed as well as prompting for criminal prosecution in the case of the unexplained death of Milan K. that is connected with the actions of repressive forces of the communist state.

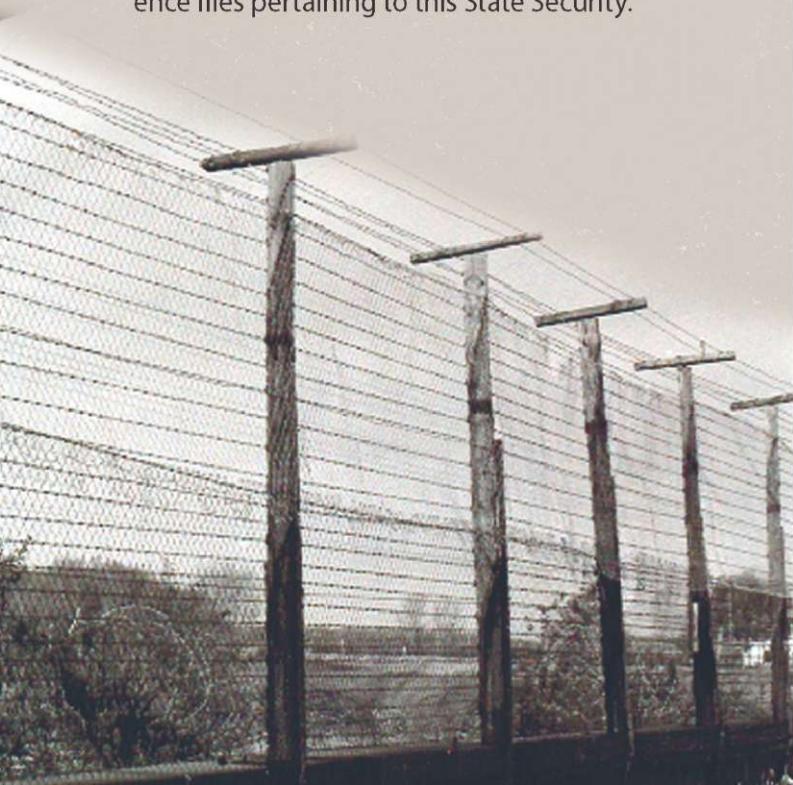

v súvislosti s represiami voči občanom administratívnymi a bezpečnostnými zložkami štátu, dokumentácií obetí okupácie vojskami Varšavskej zmluvy v roku 1968. Výsledkom dokumentácie a rekonštrukcie činnosti a personálneho zloženia teritoriálnych útvarov ŠtB a represívnych zložiek na území Slovenska sú už zverejnené štruktúry XII. správy ZNB (Správy kontrarozviedky v Bratislave) v rokoch 1974 – 1989, Krajskej správy ZNB – Správy ŠtB v Košiciach v rokoch 1981 – 1989, Spravodajského oddelenia Pohraničnej stráže v rokoch 1973 – 1989, teritoriálnych útvarov I. správy ZNB a základný popis objektových zväzkov a zväzkov operatívnej korešpondencie tejto zložky ŠtB.

THE INSTITUTE has been continuously reconstructing agency, operative, and personnel files of State Security personnel. It has also been handling promptings involving repression of citizens by administrative and state security forces, and it has been documenting information on victims of the 1968 occupation by the armies of the Warsaw Pact. It has completed documenting and reconstructing activity and staffing of the territorial State Security and repressive units in Slovakia and publicized organizational structure and staffing of the XII. directorate of the National Security Corps – (Directorate of the Counterintelligence Service in Bratislava) between 1974 – 1989, Regional Directorate of the National Security Corps – The State Security Authority in Košice between 1981 – 1989, the Intelligence Department of the Border Patrol between 1973 – 1989, and territorial divisions of the 1st directorate of the National Security Corps, as well as primary description of the object files and operative correspondence files pertaining to this State Security.

■ VEDECKÝ VÝSKUM

SYSTEMATICKÝ historický vedecký výskum obdobia neslobody sa na pôde ÚPN realizuje v rámci samostatnej sekcie ústavu od roku 2007. Vedeckí pracovníci sa vo svojej práci zameriavajú na výskum pôsobenia štátnych orgánov i bezpečnostno-represívnych štruktur a perzekúciu občanov zo strany nedemokratických režimov. Osobitnú pozornosť venujú mapovaniu pôsobenia zložiek Štátnej bezpečnosti. Svojou prácou sa tak snažia prispieť k syntetizujúcemu poznaniu miesta bezpečnostno-represívneho aparátu v rámci totalitného štátu.

VEDECKÍ PRACOVNÍCI ÚSTAVU výsledkami svojej práce reprezentujú ÚPN na domácoch i medzinárodných vedeckých konferenciách. Výsledky výskumu sú prezentované formou monografií, kolektívnych publikácií, vedeckých a odborných štúdií publikovaných v domácich a zahraničných odborných periodikách.

MEDZI DÔLEŽITÉ ÚLOHY ústavu v oblasti vedeckého výskumu patrí tiež organizácia vedeckých konferencií, seminárov, školení a výstav. Vedeckí pracovníci sa podieľajú aj na edičnej činnosti ústavu ako autori publikácií a zostavovatelia edícií dokumentov i zborníkov z konferencií. Zabezpečujú aj odbornú prípravu publikácií externých autorov. Prezentáciou odborných stanovísk i účasťou na vedeckých diskusiach reprezentujú ÚPN v médiách.

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA spolupracuje v oblasti vedeckého výskumu s partnerskými vedeckými inštitúciami i univerzitami. Výsledky sú prezentované aj formou prednášok a odborných kurzov pre študentov vysokých a stredných škôl.

SCIENTIFIC RESEARCH

THE NATION'S MEMORY INSTITUTE has been conducting systematic historical research of the period of oppression within its dedicated section since 2007. Scientific researchers focus on the activities of State authorities, the repressive framework of Security authorities, and the persecution of citizens by non-democratic regimes. They attend to mapping the activities of State Security authorities with special attention. They try to enrich synthetic knowledge of the State Security and its repressive apparatus in the framework of a totalitarian state.

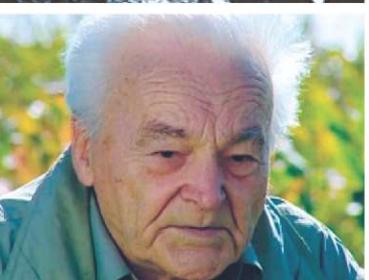
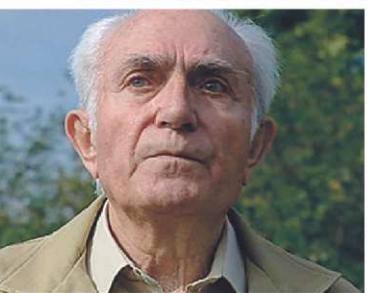
SCIENTIFIC WORKERS OF THE INSTITUTE represent ÚPN at domestic and international scientific conferences. They present the results of their work in monographs, collective publications, scientific and academic studies published in many domestic and international academic periodicals.

ÚPN'S IMPORTANT task also lies in organizing scientific conferences, seminars, training and exhibitions. Scientific workers extend ÚPN's publication portfolio by writing publications and by compiling document editions and conference anthologies. They also give expert counsel to external authors and they present their expert standpoint representing the Institute in scientific discussions with the media.

IN THE FIELD OF SCIENTIFIC research ÚPN cooperates with partner scientific institutions, as well as with Universities and higher education institutions, where it presents topics relevant to the Institute by giving lectures or teaching specialized courses.

AUDIOVIZUÁLNA TVORBA

ÚPN SA ZAOBERÁ výrobou a spracovaním videozážnamov, ktoré zviditeľňujú ľudské obete z obdobia vojny a komunistického režimu. Do roku 2010 bolo nakrútených okolo 250 svedeckých výpovedí v celkovom rozsahu 500 hodín. Na prehľadné využívanie svedectiev z obdobia totalitných režimov slúži podrobná databáza, ktorá je pravidelne aktualizovaná. Anglická i slovenská verzia internetovej stránky Ústavu pamäti národa je postupne dopĺňaná o výpovede svedkov z obdobia neslobody. Uverejňované sú životopisy pamätníkov a audiovizuálne ukážky ich výpovedí s jednotlivými prepismi.

ÚPN SA ZAPOJIL do medzinárodného projektu Pamäť národa, a tak sa stal súčasťou Spoločenstva európskej pamäti. V rámci tohto projektu ÚPN pravidelne prispeva do digitálneho archívu pamätníkov, prostredníctvom ktorého je možné bližšie poznávať podstatu totalít 20. storočia. Spoločenstvo európskej pamäti prostredníctvom internetového portálu www.memoryofnation.eu sprístupňuje bádateľom aj širokej verejnosti individuálne svedectvá pamätníkov významných dejinných udalostí dvadsiateho storočia, celé nahrávky, ukážky nahrávok, fotografie, denníky či archívne dokumenty.

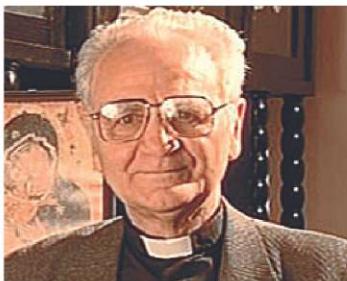
V ÚPN PREBIEHA digitalizácia a následná registrácia 16 mm celuloidových filmov, ktorími disponuje Archív ÚPN. Tieto filmy v období neslobody slúžili na propagačné a inštruktážne účely. Do roku 2010 bolo viac ako 120 filmov zdigitalizovaných. Filmy sú uložené na nosičoch DV CAM a ich prehľad zaručuje podrobná databáza s príslušným časovým kódom. Digitalizované filmy sú pripravené na ďalšie využitie nielen pre Ústav pamäti národa, ale aj pre odbornú verejnosť, dokumentaristov a televízie.

AUDIOVISUAL WORK

THE NATION'S MEMORY INSTITUTE produces and edits video recordings which depict stories of people who lost their lives during war or the communist regime. As of 2010, around 250 portraits with witness accounts have been filmed in a total of over 500 hours of footage which is filed in a frequently updated and detailed database of witness accounts set in totalitarian regimes. This database facilitates ease of use. These testimonies depicting times of oppression are gradually uploaded to the Nation's Memory Institute website that operates in both English and Slovak and include biographies and audiovisual clips of personal accounts with text transcription.

ÚPN HAS JOINED the international project titled The Memory of Nation and the associated Community of European Memory. In this context, ÚPN regularly contributes to the digital archives of personal testimonies which facilitate closer examination of the essence of the 20th century totalitarian regimes. The Community of European Memory provides access to personal accounts of those who witnessed the 20th century's major historical events – full recordings, recording samples, photographs, diaries, and archival documents to researchers and the general public through its web site.

ÚPN HAS BEEN UNDERTAKING digitization and successive registration of 16 mm celluloid films which were originally created for propaganda and instructional purposes in the time of oppression. As of 2010, over 120 have been digitized. They have been stored on DVCAM media and registered in the database with pertinent time codes. They are ready to be used in documentaries for the Nation's Memory Institute, and for academic audiences, documentary makers, and television productions.

DÔLEŽITOU ÚLOHOU ústavu je aj tvorba dokumentárnych filmov. Počas rokov 2004 – 2010 bolo v rámci ÚPN nakrútených spolu štrnásť dokumentárnych filmov (Cesty nádeje, V tieni času, Jáchymovské peklo, Hranice, Voľne žijúca mládež, Sviečková manifestácia, Spomienky na November 89, Ako som mal začať treťiu svetovú vojnu, Prežili sme GULAG, November +20, Bohom zabudnuté kúty, Tóny v tichu, Jozef a jeho bratia, Junáci z prachu). Okrem toho bol ÚPN koproducentom filmu „Preosvjaščenýj...“ (Vasiľ Hopko, blahoslavený Rusín) a spolupodieľal sa aj na tvorbe dokumentárnych filmov z produkcie Slovenskej televízie (Pútnické miesto – Levoča, Čakalo ich peklo, Noc na Švédskom vale). Spolupracoval tiež na filme Pilátova amnestia z produkcie Konferencie vyšších rehoľných predstavených.

IT IS ALSO VERY IMPORTANT for the Institute to produce documentaries. Between 2004 and 2010, ÚPN has produced fourteen films: Paths of Hope; In the Shadow of Time; Hell in Jáchymov; Borders; Young People Roaming Free; Candle Manifestation; Memories of November '89; Accused of Planning World War III.; We Survived GULAG; Forgotten Corners; Tones in Silence; Jozef and his Brothers; Springals from Dust. The Institute also co-produced documentaries such as "Preosvjaščenyj..." (Vasil' Hopko, blessed Rusinian) and indirectly co-produced other documentaries produced by Slovak Television: Pilgrimage Town – Levoča; Hell Awaited Them; and A Night at Švédskeho val. It cooperated also on the film Pilátova amnestia that was produced by the Conference of Higher Order Prioresses.

■ INFORMATIKA

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA zabezpečuje rozvoj a správu informačného systému pre vlastné potreby i potreby verejnosti.

Aktuality

O UPN

Archív UPN

Publikácie

Audiovizuálna tvorba

Prednášky

Verejné obstarávanie

Zmluvy

Rozsudky

Kontakty

Odkazy

O Ústa

Ústav pamäti pretrvávala po spoločnosti s pamäti národa

Prijatý zákon povinnosti štátu zodpovednosť úpadok sprevádzajúci principov vias účely", ako aj zákony".

Svoju činnosť

- [Organizačná](#)
- [Úlohy ústavu](#)
- [Dokumenty](#)
- [Záťažnosti](#)
- [Pracovné](#)

DOKUMENTAČNÝ SYSTÉM UPN (DMS) tvorí rozsiahla poznatková databáza digitalizovaných archívnych dokumentov, fyzicky uložených najmä v archíve UPN. Archívne dokumenty sa najprv digitalizujú a popisujú, aby sa následne ukladali do DMS. Počas existencie UPN sa zdigitalizovalo približne 1,2 milióna strán dokumentov.

DOKUMENTAČNÝ SYSTÉM umožňuje prezeranie a vyhľadávanie digitalizovaných materiálov pre potreby rekonštrukcie, bádania a sprístupňovania dokumentov. Užívateľom poskytuje komfort pri získavaní informácií z evidencií, vytvorených jednak samotnými represívnymi zložkami štátu v období neslobody, ale aj evidencií vytvorených v UPN z archívnych a interných zdrojov. Na tieto účely sa v UPN využívajú softvérové produkty na báze najpokrokovejších web technológií. Zo softvérových aplikácií je to najmä programový systém na vyhľadávanie informácií o osobách a aplikácia na vstup údajov z vyšetrovacích spisov do DMS.

NA INTERNETOVEJ STRÁNKE www.upn.gov.sk sa priebežne zverejňujú výsledky bádateľskej činnosti pracovníkov UPN. Verejnosť má možnosť pohodlne vyhľadávať informácie:

Z OBDOBIA ROKOV 1939 – 1945

- Počty židovského obyvateľstva v jednotlivých obciach v roku 1942
- Údaje o arizovaných a likvidovaných podnikoch Židov

INFORMATION TECHNOLOGIES

THE NATION'S MEMORY INSTITUTE develops and administers an IT system serving both internal and public needs.

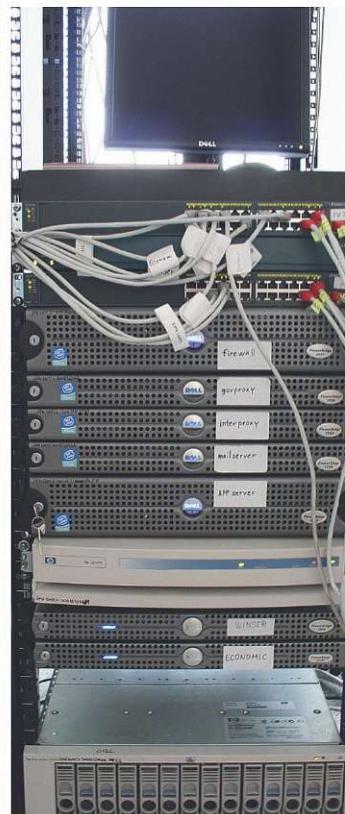
THE INTERNAL DOCUMENTATION SYSTEM (DMS) comprises an extensive information database containing digitized archival documents, which are physically stored in ÚPN's archive. Firstly, the archival documents are converted to digital form and attached to their description. Then, they are entered into DMS. National Security Corps now, approximately 1.2 million pages have been transformed into digital form.

THE DOCUMENTATION SYSTEM enables one to search and view digitized materials and reconstruct, research and disclose them. Users can easily acquire information from registers created, either by the actual repressive state authorities during the period of oppression or by ÚPN, but also created from archival and internal sources. For this purpose, ÚPN has been developing software products based on the latest web technologies. These applications include a program system to search for information on persons, and an application to enter data from investigation files into DMS.

THE RESULTS OF INTERNAL research activities are continuously updated on www.upn.gov.sk. Here, the public can easily run searches on information:

FROM 1939 TO 1945

- Statistical information on Jewish inhabitants in the individual municipalities in 1942
- Information on expropriated and liquidated Jewish enterprises

- Informácie o Hlinkovej garde 1938 – 1945
- Počty židovského obyvateľstva na území južného Slovenska a Podkarpatskej Rusi, okupovaných po Viedenskej arbitráži

Z OBDOBIA ROKOV 1945 – 1989

- Funkcionári KSČ a KSS
- Rozkazy ministrov vnútra 1948 - 1989
- Zoznam príslušníkov a vojakov zaradených v útvarech ŠtB
- Útvary ŠtB a PS na Slovensku
- Hlavná správa rozviedky – I. správa
- Registračné protokoly agentúrnych a operatívnych zväzkov Štátnej bezpečnosti
- Registračné protokoly vojenskej kontrarozviedky
- Organizačná štruktúra a databáza príslušníkov teritoriálnych útvarov rozviedky, pôsobiacich na Slovensku v rokoch 1969 – 1989
- Archívne knihy
- Zoznam osôb odvlečených do gulagov
- Oral History o obetiach totality
- August 1968
- November 1989

Úvod Udalosti pred 17. novembrom 1989 Kalendár

Úvod

Pád komunizmu v Československu je spájaný najmä s cími dve demonštrácie konané pri priležitosti Medzinárodných demonštrácií slovnej aj transparentnej pravdy k dátumom demonštrácií spomienky na nacistické repre

Dôvodov pádu komunistických režimov v Európe bolo viacero. Nespokojenosť s režimom, neschopnosť komunistických medzinárodné pomery v spojistosti s rezignovaním Moskvy v stredej a východnej Európe.

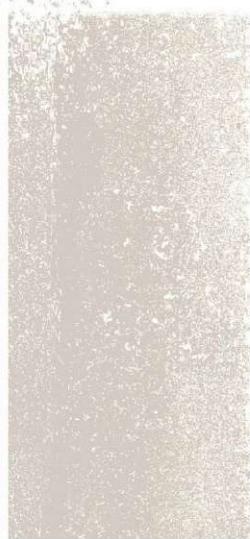
Pád komunizmu v Československu predznamenal rozvoj Česko-slovenského ľudu. Neschopnosť režimu predchádzať verejným opozičným verejnosti. Novembrové demonštrácie so státsicovými ľuďmi nemohol rásť s pomocou „zvonku“, spôsobeného sa mohol milenci ďalší Československú ľudovú armádu vyústilo do pádu

- Information on Hlinka's Guard between 1938 – 1945
- Information on number of Jewish inhabitants in the area of southern Slovakia and Ruthenia occupied after the 1st Vienna Award

FROM 1945 TO 1989

- Top officials of the Czechoslovak Communist Party and the Slovak Communist Party
- Orders of ministers between 1948 and 1989
- A list of officials and military personnel in State Security divisions
- State Security and Border Patrol divisions in Slovakia
- Central Intelligence Directorate – I. directorate
- Registration protocols of operative and agency State Security files
- Registration protocols of military counterintelligence
- Organisational structure and database of officers of regional units of intelligence service active in Slovakia between 1969 and 1989
- Archival records
- A list of persons deported to gulags
- Oral History on victims of totalitarian regimes
- August 1968
- November 1989

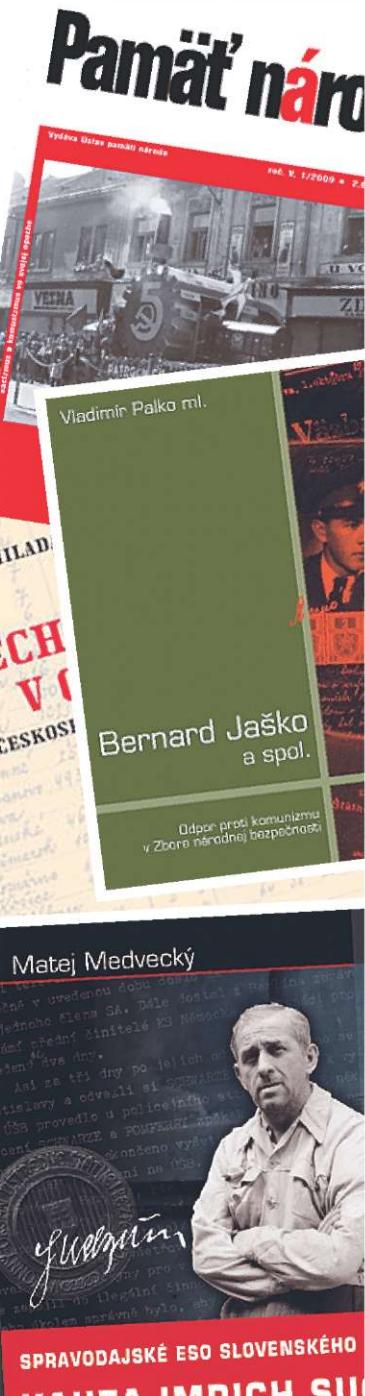
PUBLIKAČNÁ ČINNOSŤ

ÚPN vydáva vedecký časopis Pamäť národa. Úvodné číslo vyšlo v októbri 2004. Od roku 2005 časopis vychádza štvrtročne. Pre Ústav pamäti národa predstavuje hlavnú publikánu bázu, v rámci ktorej formou vedeckých štúdií i odborne spracovaných dokumentov oboznamuje odbornú i širokú laickú verejnosť so zložitým obdobím našich dejín. Ako pramennú základňu využívajú jednotliví autori v podstatnej miere aj vlastný archív ústavu. Texty sa priebežne sprístupňujú na internetovej stránke ÚPN.

V rámci edičnej činnosti vydal ÚPN samostatne alebo v spolupráci s inými vydavateľmi tieto knižné tituly:

MONOGRAFIE

- Slavomír Michálek: Prípad OATIS. Československý komunistický režim verus dopisovateľ Associated Press (2005)
- Vladimír Palko ml.: Bernard Jaško a spol. Odpor proti komunizmu v Zbore národnej bezpečnosti (2006)
- Milada Polišenská: Čechoslováci v Gulagu a československá diplomacie 1945 – 1953 (2006)
- Martin Lacko: Dezercie a zajatia príslušníkov Zaistovacej divízie v ZSSR v rokoch 1942 – 1943 (2007)
- Matej Medvecký: Spravodajské eso slovenského štátu: Kauza Imrich Sucký (2007)
- Ján Hlavinka: Židovská komunita v okrese Medzilaborce v rokoch 1938 – 1945 (2007)
- Daniel Atanáz Mandzák: „Agent a špión Vatikánu“. Redemptorista Ján Ivan Mastiliak, slovenský účastník monsterprocesu proti A. A. Machalkovi a spol. (2008)
- Michal Milla: Hlinkova mládež 1938 – 1945 (2008)
- Róbert Letz: Odkaz živým. Prípad Albert Púčik a spol. (2008)

PUBLICATION ACTIVITY

ÚPN issues the scientific magazine Pamäť národa (Nation's Memory). The first issue of ÚPN's magazine was released in October 2004. Since 2005, the magazine has been issued every three months. As the Institute's primary publication channel, it aims to familiarize the academic audience and general public with a complex historical period by publicizing scientific studies and especially composed documents. The authors often use the archive's sources to a substantial extent. The texts of the individual magazines are concurrently publicized on ÚPN's web site.

In the context of its editorial activity, ÚPN published the following titles either independently or in alliance with other publishers:

MONOGRAPHS

- Slavomír Michálek: OATIS Case. The Communist Regime in Czechoslovakia vs. Associated Press Correspondent (2005)
- Vladimír Palko ml.: Bernard Jaško and Assoc. Resistance Against Communism in National Security Corps (2006)
- Milada Polišenská: Czechoslovaks in the Gulag and Czechoslovak Diplomacy 1945 – 1953 (2006)
- Martin Lacko: Desertions and Captures of Guards Division Officers in the USSR between 1942 and 1943 (2007)
- Matej Medvecký: Slovak State Intelligence Ace: Imrich Sucký Case (2007)
- Ján Hlavinka: Jewish Community in Medzilaborce District between 1938 and 1945 (2007)
- Daniel Atanáz Mandzák: "An Agent and A Spy of Vatican". Redemptorist Ján Ivan Mastiliak, Slovak participant in Monster Trial against A. A. Machalka and assoc. (2008)
- Michal Milla: Hlinka's Youth 1938 – 1945 (2008)

- Peter Sokolovič: Hlinkova garda 1938 – 1945 (2009)
- Petr Kubík: Slovensko-talianske vzťahy 1939 – 1945 (2010)

DOKUMENTY

- Pavel Žáček (ed.): Nástroj triedneho štátu. Organizácia ministerstiev vnútra a bezpečnostných zborov 1953 – 1990 (2005)
- Pavel Žáček: V čele ŠtB. Pád režimu v záznamoch dôstojníka tajnej polície (2006)
- Martin Lacko (ed.): Proti Poľsku. Odraz taženia roku 1939 v denníkoch a kronikách slovenskej armády (2007)
- Róbert Letz (ed.): Dokumenty k procesu s katolíckymi biskupmi Jánom Vojtaššákom, Michalom Buzalkom a Pavlom Gojdícom (2007)
- Jerguš Sivoš (ed.): XII. správa ZNB. Dokumenty k činnosti Správy kontrarozviedky v Bratislave v rokoch 1974 – 1989 (2008)
- Michal Schvarc, Martin Holák, David Schriffl (eds.): „Tretia ríša“ a vznik Slovenského štátu. Dokumenty I (2008)
- Martin Lacko (ed.): Dotyky s bolševizmom. Dokumenty spravodajstva slovenskej armády 1940 – 1941 (2009)
- Róbert Letz, Pavol Matula (eds.): Dokumenty k procesu s Viliamom Žingorom a spol. (2009)
- Daniel Atanáz Mandzák (ed.): Dokumenty k procesu s Augustinom A. Machalkom a spol. (2009)
- Róbert Letz, Blažej Belák (eds.): Drahomilovaní moji! Korešpondencia Alberta Púčika 1944 – 1951 (2010)
- Martin Lacko (ed.): Zrod Slovenského štátu v kronikách slovenskej armády (2010)
- Michal Schvarc, David Schriffl (eds.): „Tretia ríša“ a vznik Slovenského štátu. Dokumenty II (2010)

- Róbert Letz: Legacy to the Living. The Case of Albert Púčik and Assoc. (2008)
- Peter Sokolovič: Hlinka's Guard 1938 – 1945 (2009)
- Petr Kubík: Slovak-Italian relations 1939 – 1945 (2010)

DOCUMENTS

- Pavel Žáček (ed.): An Instrument of Class Rule. Organization of the Ministries of the Interior and the Security Forces 1953 – 1990 (2005)
- Pavel Žáček: Heading the State Security. The Fall of the Regime in Secret Police Officer's Records (2006)
- Martin Lacko (ed.): Up Against Poland. The 1939's Incursion Reflected in Daily Press and the Slovak Army's Annals (2007)
- Róbert Letz (ed.): Documents on Trial of Catholic Bishops Ján Vojtaššák, Michal Buzalka and Pavol Gojdič (2007)
- Jerguš Sivoš (ed.): XII. Directorate of National Security Corps. Documents on Activities of Counterintelligence Directorate in Bratislava between 1974 and 1989 (2008)
- Michal Schvarc, Martin Holák, David Schriffl (eds.): "Third Reich" and The Establishment of the Slovak State. Documents I. (2008) – in German.
- Martin Lacko (ed.): Touching on Bolshevism. Documents of Slovak Army Intelligence 1940 – 1941 (2009)
- Róbert Letz, Pavol Matula (eds.): Documents on the Trial of Viliam Žingor and Assoc. (2009)
- Daniel Atanáz Mandzák (ed.): Documents on the Trial of Augustin A. Machalka and Assoc. (2009)
- Róbert Letz, Blažej Belák (eds.): My Dearly Beloved! The Correspondence of Albert Púčik 1944 – 1951 (2010)
- Martin Lacko (ed.): The Genesis of Slovak State in Chronicles of Slovak Army (2010)

Jozef Bobalik

**Sedem
rokov
na Severe**

EDICIA KOMOŇOK

**20. VÝROČIE
NEŽNEJ REVO**

ÚSTAV PAMÁTI NÁRODA

AUGUST '68

Ocupácia a občiansky odpor
na Slovensku
v obrazových dokumentoch

Occupation and Civil Resistance
in Slovakia in Photo Documents
from the Archives
of the Nation's Memory Institute

MEMOÁRE

- Jozef Bobalik: Sedem rokov na Severe (2009)
- Karol Sidor: Denníky 1930 – 1939 (2010)
- Xavier Rouard: Krycie meno „Hary“ (2010)

ZBORNÍKY

- Moc verzuš občan. Úloha represie a politického násilia v komunizme (2005)
- Posledné a prvé slobodné (?) voľby 1946, 1990 (2006)
- Aktivity NKVD/KGB a ich spolupráca s tajnými službami v strednej a východnej Európe (2008)
- NKVD/KGB Activities and its Cooperation with other Secret Services in Central and Eastern Europe (2008)
- Perzekúcie na Slovensku 1938 – 1945 (2008)
- Február 1948 a Slovensko (2008)
- 1988. Rok pred zmenou (2009)
- Od Salzburgu do vypuknutia Povstania (2009)
- 20 rokov slobody (2009)
- Prenasledovanie cirkví v komunistických štátach strednej a východnej Európy (2010)
- 20. výročie Nežnej revolúcie (2010)
- Život v Slovenskej republike 1939 – 1945 (2010)
- Likvidácia reholí a ich život v ilegalite v rokoch 1950 – 1989 (2010)

MIMO EDÍCIE

- Malé dejiny veľkých udalostí v Česko(a)Slovensku po roku 1948, 1968, 1989. I, II (2005)
- The Small History of Great Events in Czechoslovakia after 1948, 1968 and 1989 (2006)
- Radoslav Ragač (ed.): August '68. Okupácia a občiansky odpor v obrazových dokumentoch Archívú Ústavu pamäti národa (2008)
- Zuzana Antalová: Z prednej strany mreží (2008)
- Martin Lacko: Slovenská republika 1939 – 1945 (2008)
- Peter Balun, Gábor Strešňák (eds.): November (2009)

- Michal Schvarc, David Schriffl (eds.): "Third Reich" and the Establishment of the Slovak State. Documents II. (2010) – in German

MEMOIRS

- Jozef Bobalik: Seven Years in the North (2009)
- Karol Sidor: Diaries 1930 – 1939 (2010)
- Xavier Rouard: Code-name "Hary" (2010) – in French

ANTHOLOGIES

- Power vs. Citizen. Purpose of Repression and Political Violence in Communism (2005)
- Last and First Free (?) Elections 1946, 1990 (2006)
- NKVD/KGB Activities and its Cooperation with other Secret Services in Central and Eastern Europe (2008) – in English
- Persecutions in Slovakia 1938 – 1945 (2008)
- February 1948 and Slovakia (2008)
- 1988. A Year Before the Change (2009)
- From Salzburg to the Onset of the Uprising (2009)
- 20 years of freedom (2009)
- Persecution of Churches in the Communist Countries in Central and Eastern Europe (2010)
- 20th Anniversary of Velvet Revolution (2010)
- Life in Slovak Republic 1939 – 1945 (2010)
- Liquidation of Orders and their Life in Illegality 1950 – 1989 (2010)

SPECIAL EDITION

- The Small History of Great Events in Czechoslovakia after 1948, 1968 and 1989 (2006) – in English
- Radoslav Ragač (ed.): The Occupation and Civic Resistance in Visual Documents in the Archives of the Nation's Memory Institute (2008) – in English
- Zuzana Antalová: Looking in Behind Bars (2008)
- Martin Lacko: Slovak Republic between 1939 – 1945 (2008)
- Peter Balun, Gábor Strešňák (eds.): November 1989 (2009) – in English

PRENASLEDLO
CIRKVÍ
V KOMUNISTICKÝCH
ŠTÁTOCH STREDNEJ A VÝCHODNEJ EURÓPY

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA

November

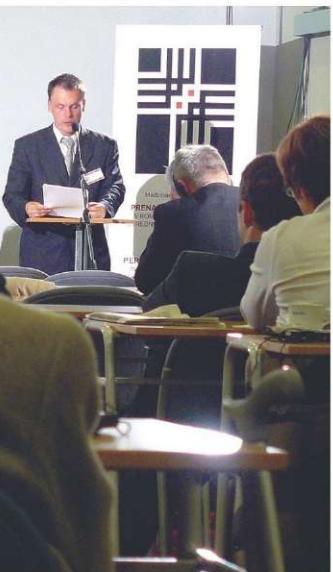

- Karol Janas: Perzekúcie Rómov v Slovenskej republike (1939 – 1945) (2010)
- Nepokojná hranica (2010)

Časť publikácií ÚPN je v plnom znení zverejnená v digitálnej knižnici na internetovej stránke ústavu.

■ KONFERENCIE A SEMINÁRE

ÚPN počas svojej existencie zorganizoval sám alebo v spolupráci s domácimi a zahraničnými partner-skými inštitúciami desiatky vedeckých a odborných konferencií, seminárov a kolokvií pre odbornú i laickú verejnosť.

-
- Seminár Ženy vo väzení (Bratislava 2003)
 - Seminár Pohon na učiteľov (Bratislava 2004)
 - Seminár o väznenom spišskom biskupovi Štefanovi Barnášovi (Pezinok 2004)
 - Seminár o Márii Pecíkovej (Bratislava 2004)
 - Konferencia Malé dejiny veľkých udalostí (Bratislava 2004)
 - Konferencia Komunistický bezpečnostný aparát v strednej a východnej Európe 1944/45 – 1989 (Varšava 2005)
 - Seminár Úloha represie a politického násilia v komunizme (Bratislava 2005)
 - Kolokvium Skrytá cirkev – vyrovnanie sa s minulosťou – odpor proti totalitnej komunistickej moci (Bratislava 2006)
 - Seminár Posledné a prvé slobodné (?) voľby 1946, 1990 (Bratislava 2006)
 - Seminár Pád a vyrovnanie sa s komunizmom – očakávanie, nádeje a realita (Bratislava 2006)
 - Konferencia Aktivity NKVD/KGB a ich spolupráca s tajnými službami v strednej a východnej Európe (Bratislava 2007)

- Karol Janas: Persecution of Romany Citizens in the Slovak Republic (1939 – 1945) (2010)
- Unsteady Boundary (2010)

A part of Nation's Memory Institute publications is published in the digital library at the web page of the Institute.

CONFERENCES AND SEMINARS

During its existence, ÚPN has organized dozens of scientific and expert conferences, seminars, and colloquiums for professional audiences and the general public, either independently or in alliance with Slovak or international partner institutions.

- Women in Prison seminar (Bratislava 2003)
- In Pursuit of Teachers seminar (Bratislava 2004)
- Seminar on imprisoned Bishop of Spiš Štefan Barňáš (Pezinok 2004)
- Seminar on Mária Pecíková (Bratislava 2004)
- Brief history of Great Events conference (Bratislava 2004)
- Communist Security Apparatus in Central and Eastern Europe 1944/45 – 1989 conference (Warsaw 2005)
- Acts of Repression and Political Violence in Communism seminar (Bratislava 2005)
- The Underground Church – Coming to Terms with the Past – Resisting Totalitarian Communist Power colloquium (Bratislava 2006)
- Last and First Free (?) Elections 1946, 1990 seminar. (Bratislava 2006)
- The Fall of Communism and Coming to Terms with It – Expectation, Hopes and Reality seminar (Bratislava 2006)
- NKVD/KGB Activities and its Cooperation with other Secret Services in Central and Eastern Europe conference (Bratislava 2007)

- Konferencia Február 1948 a Slovensko (Bratislava 2008)
- Konferencia Perzekúcie na Slovensku v rokoch 1938 – 1945 (Bratislava 2008)
- Seminár 40 rokov boja za ľudské práva (Bratislava 2008)
- Seminár 1988 – Rok pred zmenou (Bratislava 2008)
- Konferencia Tajná zbraň alebo obete studenej vojny? Emigranti zo strednej a východnej Európy (Lublin 2008)
- Kolokvium Cirkev v okovách (Krakov 2009)
- Konferencia Od Salzburgu do vypuknutia Povstania (Trnava 2009)
- Seminár Prenasledovanie cirkví v 80. rokoch 20. sto-ročia (Spišská Nová Ves 2009)
- Konferencia Prenasledovanie cirkví v komunistic-kých štátoch strednej a východnej Európy (Bratisla-va 2009)
- Konferencia 20. výročie Nežnej revolúcie (Bratislava 2009)
- Konferencia 20 rokov slobody (Košice 2009)
- Konferencia Sloboda v neslobode. Príspevok disen-tu a médií k pádu totality (Ružomberok 2009)
- Študentská konferencia Nenápadní hrdinovia v zá-pase s komunizmom (Bratislava 2009)
- Konferencia Biskup Štefan Barnáš. (Slovenská Ves 2010)
- Konferencia Život v Slovenskej republike 1939 – 1945 (Považská Bystrica 2010)
- Konferencia Cirkev v okovách totalitného režimu – Likvidácia Gréckokatolíckej cirkvi v Českosloven-sku v roku 1950 (Prešov 2010)
- Konferencia Likvidácia reholí a ich život v ilegalite v rokoch 1950 – 1989 (Bratislava 2010)
- Seminár Barbarstvo ducha (Kremnica 2010)

- February 1948 and Slovakia conference (Bratislava 2008)
- Persecutions in Slovakia 1938 – 1945 conference (Bratislava 2008)
- 40 Years of Fighting for Human Rights seminar (Bratislava 2008)
- 1988 – A Year Before the Change seminar (Bratislava 2008)
- A Secret Weapon or Victims of the Cold War? Emigrants from Central and Eastern Europe conference (Lublin 2008)
- Church in Shackles colloquium (Krakow 2009)
- From Salzburg to an Outburst of Uprising conference (Trnava 2009)
- Persecution of Churches in the 1980s seminar (Spišská Nová Ves 2009)
- Persecution of Churches in the Communist countries in Central and Eastern Europe conference (Bratislava 2009)
- November 1989 conference (Bratislava 2009)
- 20th Anniversary of Velvet Revolution conference (Bratislava 2009)
- 20 Years of Freedom conference (Košice 2009)
- Freedom in Oppression. A Contribution of Dissent and Media to the Fall of Communism conference (Ružomberok 2009)
- Inconspicuous Heroes in Struggle with Communism student conference (Bratislava 2009)
- The Bishop Štefan Barnáš conference (Slovenská Ves 2010)
- Life in Slovak Republic 1939 – 1945 conference (Považská Bystrica 2010)
- Church in Manacles of Totalitarian Regime – The Liquidation of Greek Catholic Church in Czechoslovakia in 1950 conference (Prešov 2010)
- Liquidation of Orders and their Life in Illegality in years 1950 – 1989 conference (Bratislava 2010)
- Barbarism of Spirit seminar (Kremnica 2010)

- Konferencia Fenomén Bratislava (Bratislava 2010)
- Konferencia Interpretácia dokumentov Štátnej bezpečnosti (Bratislava 2010)
- Študentská konferencia Nenápadní hrdinovia v zápase s komunizmom II. (Bratislava 2010)

VÝSTAVY

ÚPN pripravil pre verejnosť niekoľko výstav viažúcich sa k zlomovým udalostiam obdobia neslobody.

- Židovská komunita v Zlatých Moravciach (Zlaté Moravce 2005)
- Február 1948 (Bratislava 2008)
- August 1968 (Bratislava a Veľký Krtíš 2008)
- November '89 (Bratislava 2009, 2010, Senec 2010)
- Nepriateľom je, kto inak zmýšľa (Dejiny STASI a ŠtB) (Bratislava 2009)
- Prenasledovaní (Bojnice 2009)

■ ČINNOSŤ ■ ÚSTAVU PAMÄTI NÁRODA ■ 2003 – 2010

- Sprístupňovanie dokumentov verejnosti (približne 10 000 žiadostí)
- Zverejnenie a popis regisračných protokолов ako primárnej operatívnej evidencie Štátnej bezpečnosti
- Podnet na Generálnu prokuratúru SR pre usmrtenie osôb v súvislosti s činnosťou ŠtB a zločiny proti ľudskosti v súvislosti s usmrtením 42 civilných osôb na slovensko-rakúskych hraniciach
- Dokumentácia obetí okupácie 1968 a pomoc občanom v procese odškodňovania
- Rekonštrukcia a zverejnenie organizačnej a personálnej štruktúry a činnosti Správy Kontrarozviedky v Bratislave (XII. správa ZNB)

- Phenomenon Bratislava conference (Bratislava 2010)
- Interpretation of the State Security Documents conference (Bratislava 2010)
- Inconspicuous Heroes in Struggle with Communism II student conference (Bratislava 2010)

EXHIBITIONS

ÚPN staged several exhibitions tied to turning point events in the period of oppression.

- The Jewish Community in Zlaté Moravce (Zlaté Moravce 2005)
- February 1948 (Bratislava 2008)
- August 1968 (Bratislava and Veľký Krtíš 2008)
- November '89 (Bratislava 2009, 2010, Senec 2010)
- Enemy is who Thinks in a Different Way (The History of STASI and ŠtB) (Bratislava 2009)
- Persecuted (Bojnice 2009)

ACTIVITIES OF THE NATION'S MEMORY INSTITUTE BETWEEN 2003 – 2010

- Disclosure of documents to public (approximately 10,000 requests)
- Disclosure and description of registration protocols as primary operative records of State Security
- Prompting criminal prosecution at the General Prosecutor's Office for killing persons through State Security's activity and for committing crimes against humanity by killing 42 civilians on the Slovak-Austrian border.
- Documentation of victims of 1968 occupation and counsel to citizens in the process of reparation
- Reconstruction and disclosure of organisational and personnel structure and activities of the Coun-

ODVÁŽNYM ŠTUDENTOM
BRATISLAVSKÝCH ŠKÓL,
KTORÍ 16. NOVEMBRA 1989
MANIFESTOVALI
ZA ŠTUDENSTKÉ
A OBČIANSKE PRÁVA

16. NOVEMBER 2009

- Rekonštrukcia a zverejnenie organizačnej a personálnej štruktúry a činnosti Krajskej správy ZNB – Správy ŠtB Košice v rokoch 1981 – 1989
- Rekonštrukcia a zverejnenie organizačnej a personálnej štruktúry a činnosti Spravodajského oddeľenia 11. brigády Pohraničnej stráže (Bratislava)
- Zverejnenie objektových zväzkov a zväzkov operatívnej korešpondencie komunistickej rozviedky (I. správa ZNB)
- Zverejnenie teritoriálnych útvarov komunistickej rozviedky (I. správa ZNB) na Slovensku
- Zverejnenie zoznamu funkcionárov ÚV KSČ a ÚV KSS
- Zverejnenie tajných rozkazov ministrov vnútra 1948 – 1989
- Zverejnenie zoznamu príslušníkov a vojakov zaradených v útvaroch ŠtB
- Zverejnenie arizácie a likvidácie židovských podnikov
- Vydávanie časopisu Pamäť národa od roku 2004 (štyrikrát do roka), monografií, zborníkov, memoárov a dokumentov
- Cyklus prednášok o dobe neslobody pre stredné a vysoké školy
- Projekt Nenápadný hrdinovia pre študentov základných a stredných škôl
- Zverejnenie fondov Archívu Ústavu pamäti národa
- Organizovanie vedeckých konferencií, seminárov, prednášok, výstav
- Pravidelné Diskusné večery Ústavu pamäti národa
- Medzinárodná filmová prehliadka Festival slobody
- Tvorba a distribúcia dokumentárnych filmov
- Výroba a spracovanie videozáZNAMOV osôb, ktoré sa stali obeťami totality
- Zverejnenie zoznamu osôb násilne odvlečených do sovietskych gulagov
- Vytvorenie digitálneho dokumentačného systému ústavu

terintelligence Directorate in Bratislava (XII. Directorate of National Security Corps)

- Reconstructing and publicizing the organizational and personnel structure, and activity of the Regional Directorate of the National Security Corps – The State Security Directorate from 1981 – 1989
- Reconstructing and publicizing the organizational and personnel structure, and activity of the Border Patrol's 11th Brigade – The Intelligence Department (Bratislava)
- Publication of the object files and operative correspondence files of the communist intelligence service (1st Directorate of the National Security Corps).
- Publication information on territorial divisions of the communist intelligence service (1st Directorate of the National Security Corps) in Slovakia
- Publication of a list of state officials for Central Committee of Czechoslovak Communist Party and Central Committee of Slovak Communist Party
- Publication of secret orders of Ministers of the Interior between 1948 and 1989
- Publication of a list of state and military officials ranking in the State Security authorities
- Disclosure of expropriated and liquidated Jewish enterprises
- Publication of a specialized magazine named Nation's Memory since 2004 (on a quarterly basis), monographs, anthologies, memoirs and documents
- A series of lectures on the period of oppression for secondary schools and universities
- Inconspicuous Heroes project for students of primary and secondary schools
- Publicizing collections administered by the Nation's Memory Institute's Archives
- Organization of scientific conferences, seminars, lectures, and exhibitions
- Regular Nation's Memory Institute Discussion Evenings

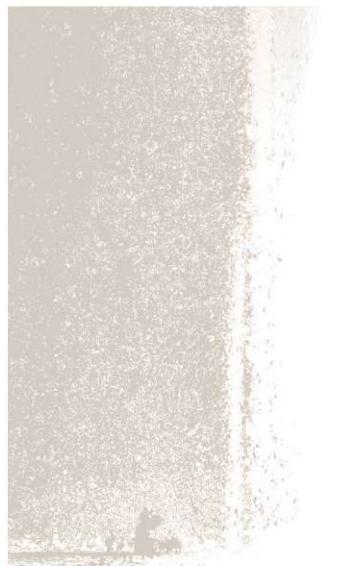

- Digitalizácia archívnych dokumentov a ich primárna indexácia
- Tvorba webovej stránky
- Digitalizácia archívnych filmových dokumentov
- Prepis evidenčných, registračných a archívnych kníh do digitálnej podoby
- Poskytovanie informácií a sprístupňovanie dokumentov orgánom verejnej moci
- Zhromažďovanie archívnych dokumentov uložených v objektoch Ministerstva vnútra SR, Ministerstva obrany SR, Ministerstva spravodlivosti SR a Slovenskej informačnej služby
- Poskytovanie archívnych služieb pre bádateľov, historikov, novinárov a laickú verejnosť
- Spolupráca s domácimi a zahraničnými partnerskými organizáciami
- Zapojenie ústavu do medzinárodnej Európskej siete úradov, spravujúcich písomnosti bývalých bezpečnostných zložiek z obdobia komunizmu
- Spolupráca s inštitúciami v rámci Európskej siete Pamäť a Solidarita

- International film Festival of Freedom
- Production and distribution of documentaries
- Production and editing of video records of persons, who fell victim to totalitarian regime
- Disclosure of lists of persons forcibly abducted to Soviet gulag camps
- Creation of internal digital documentation system
- Digitization of archived materials and their primary indexing
- Design and production of its own web site
- Digitization of archival film documentaries
- Transcription of registry, registration and archival books to digital format
- Presentation of information and disclosure of documents to public authorities
- Collection of archival documents stored in the premises of Ministry of the Interior of the SR, Ministry of Defence, Ministry of Justice and Slovak Information service
- Offering archival services to researchers, historians, journalists and general public
- Cooperation with domestic and international partner organisations
- Joining the international European network of institutions that administer written records of the former security forces from the period of communism
- Cooperation in European Network Remembrance and Solidarity

PARTNERSKÉ INŠTITÚCIE PARTNER INSTITUTIONS

BULHARSKO / BULGARIA

- Komisia pre sprístupňovanie dokumentov a oznamovanie príslušnosti bulharských občanov k Štátnej bezpečnosti a spravodajským službám Bulharskej národnej armády
- Comitee for Disclosing and Announcing Affiliation of Bulgarian Citizens to the State Security and the Intelligence Services of the Bulgarian National Army
www.comdos.bg

ČESKO / CZECH REPUBLIC

- Ústav pre štúdium totalitných režimov
- Institute for the Study of Totalitarian Regimes
www.ustrcr.cz

MAĎARSKO / HUNGARY

- Historický archív štátnej bezpečnostných služieb
- Historical Archives of the Hungarian State Security
www.abtl.hu

NEMECKO / GERMANY

- Spolkový splnomocnenec pre dokumenty štátnej bezpečnosti bývalej Nemeckej demokratickej republiky
- Federal Commissioner for the Records of the State Security Service of the Former German Democratic Republic
www.bstu.bund.de

POŁSKO / POLAND

- Ústav národnej pamäti
- Institute of National Remembrance
www.ipn.gov.pl

RUMUNSKO / ROMANIA

- Národná rada pre štúdium archívov Securitate
- National Council for the Study of the Securitate Archives
www.cnsas.ro

SPOJENÉ ŠTÁTY AMERICKÉ / UNITED STATES OF AMERICA

- Pamätné múzeum holokaustu Spojených štátov amerických
- United States Holocaust Memorial Museum
www.ushmm.org

ÚSTAV PAMÄTI NÁRODA ■

Námestie slobody 6
817 83 Bratislava 15
Slovensko

Tel.: 00421 2 593 00 311
Fax: 00421 2 593 00 391
E-mail: info@upn.gov.sk

Archív ÚPN
Miletičova 7
821 08 Bratislava 2
Slovensko

Tel.: 00421 2 555 71 764
Fax: 00421 2 555 71 771

www.upn.gov.sk

NATION'S MEMORY INSTITUTE ■

Námestie slobody 6
817 83 Bratislava 15
Slovakia

Telephone: 00421 2 593 00 311
Fax: 00421 2 593 00 391
E-mail: info@upn.gov.sk

ÚPN Archive
Miletičova 7
821 08 Bratislava 2
Slovakia

Telephone: 00421 2 555 71 764
Fax: 00421 2 555 71 771

www.upn.gov.sk

